

КАЗКИ РІЗНИХ НАРОДІВ

Тиждень 17, урок 81

Обладнання і матеріали:

- навчальний посібник “Українська мова та читання” ч. 4 (авторка Г. Остапенко), с. 4-5;
- мапа світу;
- роздрукована “[Скоромовка](#)”.

УВЕДЕННЯ В ТЕМУ

1. Каліграфічна хвилинка

Прочитайте казку.

Казка — це велике диво —
В ній добро перемагає.
Все кінчається щасливо
І про це людина знає.

Казка вчить, як в світі жити,
Що робити, що казати,
Як потрібно поступити,
Щоб велику мудрість мати.
Надія Красоткіна

- Які дива у казках трапляються?
- Чому кажуть, що “казка вчить, як в світі жити”?
- Напишіть у зошиті три речення про улюблені казки.

2. Бесіда “Наші улюблені казки”.

Запитання до дітей

- Чи любите ви читати казки?
- Що саме подобається в казках?
- Чим відрізняються казки від інших творів?
- Хто ваш улюблений герой? Коротко розкажіть про нього.
- Чому деякі казки називають народними?
- Які народні казки ви знаєте?

Додаткова інформація для вчителя

Народна казка — жанр фольклору, казка, що виникає та побуває в народному середовищі. Її головними особливостями є наявність традиційних для народу певної країни чи регіону мотивів, персонажів, словесних виразів та відсутність достеменно відомого автора. Народна казка є історичною попередницею літературної казки та часто слугує основою для неї.

3. Гра “Яка казка заховалася в загадці?”.

Діти слухають загадки й відгадують назви казок, а потім записують їх у зошит.

Так набридло на віконці
Все на сонечку сидіть.
Я візьму і покочуся,
Щоб побачити весь світ.
(“Колобок”).

Підробив він голосок,
Став малим співати.
Здогадалися вони:
Вовк, не наша мати.
(“Вовк і семеро козенят”).

Сидить півник на печі,
Їсть смачненькі калачі.
Ось лисичка прибігає,
Півника мерщій хапає.
Біжить котик рятувати,
В лиски півника забрати.
(“Котик і півник”).

4. Бесіда “Три — число казкове”.

Сьогодні читаємо казку “Три колоски”.

Запитання до дітей

- Чи помітили ви, що число три часто зустрічається в казках? Які це казки?
- А в житті часто зустрічаються предмети або явища, які пов’язані з цим числом?

5. Дослідження “У якій країні народилася казка?”.

“Три колоски” — литовська народна казка. *Діти знаходять Литву на мапі світу.*

Запитання до дітей

- Чи межує Литва з Україною?
- Литва менша чи більша за нашу державу?

Змініть слова за зразком. Будьте уважні, щоб у частинках *зьк, ськ, цьк* ви не загубили м’який знак.

Польща — польська
Литва — ...
Болгарія — ...
Норвегія — ...

Греція — ...

Туреччина — ...

Поміркуйте, чи всі країни мають свої власні казки. Обґрунтуйте свої міркування.

РОБОТА З ТЕКСТОМ

1. Читання литовської народної казки “Три колоски” (завдання 1, с. 4-5 посібника) самостійно — мовчки або пошепки.

2. Виконання вправ 2, 5 (див. с. 5 посібника) — обговорення казки.

Обговоріть із дітьми, як вони розуміють вислів “хата, всім вітрам відкрита”.

3. Виконання вправи 3 (див. с. 5 посібника).

Запитання до дітей

- Як ви розумієте, що таке духовні цінності?
- Чи може людина мати духовні й матеріальні цінності?
- Як можна використовувати матеріальні цінності, аби збагатити духовні?

4. Виконання вправи 5 (див. с. 5 посібника).

Клас об’єднується у дві команди. Одна команда перероблює казку на африканську, а інша — на ескімоську.

Деталі, на які варто звернути увагу

1. Приналежність персонажів до певної народності чи мешканців певного континенту.
2. Житло.
3. Їжа.
4. Клімат.
5. Тварини.

5. Фізкультхвилинка “Чарівниця Три”.

Діти стають у коло. У центр кола стає ведучий і називає числа. Діти на кожне число плескають у долоні, а на число три ведучий показує нерухому позу. Діти мають чітко її повторити. Хто зробить це останній або нечітко повторить, стає в центр кола.

ДОДАТКОВІ ЗАВДАННЯ

1. Скоромовка.

Діти читають скоромовку (див. роздруківку “[Скоромовка](#)”), вчать напам’ять, вправляються у швидкості промовляння. Потім можна влаштувати змагання “Чемпіон зі скоромовлення”.

ВАРІАНТИ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ

1. Виконати завдання з робочого зошита “[Тренажер з правопису](#)” (частина 2, с. 2).

2. Поміркуйте, яке продовження може бути у казки. Розкажіть його і запишіть розповідь на смартфон.

*Урок підготувала й провела **Ольга Коваленко**, школа "Соняшник", м. Київ*